૧૫૫૯

નવીન પ્રહ્લાદનો ગાયનરૂપી ચોપડો

જેમા સવાસો ઉમદા

રાગરાગણીયોનો સમાવેશ છે.

બનાવનાર

એક મહુમદીયન મુનશી

તે

પ્રસિદ્ધ કરનાર,

દામોદર રતનસી સોમાણી.

મુંબઈ:

ઓરિયન્ટલ છાપખાનામાં છાપ્યું.

સન ૧૮૮૨. સંવત ૧૯૩૮.

કિંમત ૪ આના.

સીરીન ફરહાદકા ઓપેરા.

બાબ પહેલા. પરદા ૧—દરબાર.

જલવાહ જો ઉસને બતાયા મેરા જી જાનતા હે—રાહ.

શમોરાગીર.—હફતકીસ્વરમે તેરા નામ હરએક જાનતા હે,
ચીન માંહચીનકા હર શાહ તુજે પેછાનતા હે;
નામ કે બસરૂ તેરા હેગા જહાંમે મશહુર,
માસ્લમે નોશિરવાંકે મેરા જી જાનતા હે;
કોન હે તેરે બરાબર યે જહાંમે બસરૂ,
મુલકું મુલકુંકા શહીનશાહ તુજે પેછાનતા હે;
સુલતનત હે તેરી દુનયા મેં સુલેમાં કે મીસ્લ,
જીન્નો સર્કસભી તેરાં હુકમ યાંહ માનતા હે.

તફરકા હોતાહે એસા—રાહ.

બાદશાહ.—મુસતહર હેગા મેરા બાને કરમ આમ કહીં,
ગંજેકારૂં હે મેરા બખશીસે ઇનઆમ કહીં;
ખુસરવે વખત હું કસરાકી અદાલતસેં મેં,
શોહરા આફાક હે આલમમે મેરા નામ કહીં

રફઅતો મનજલતો કદરે સફીનશાહે જહાંન,
હફતકિસ્વરમે હે જારી મેરા ઈનઆમ કહીં;
આમીલે કતલએ મિરીખ કહો હુકમે રવાં,
ફોજ આદામેજો ચ'મકી મેરી સમસામ કહીં;
વાકે આ તફરકા હો ગુલસને આલમમેં અયાં,
ગુલ કહીં ગુનચા કહીં બુલબુલે બદનામ કહીં;
દેવ કિયા ગોલ બીયાબાને પરી વહશી નયુર;
સબ મેરે સેદ હે સેહરામે દરો દામ કહીં;
નજર એ મેહેર કરૂં ઝીસપે હો રોસન જું માહ,
ફોજ જારી હે મેરી સુબો કહીં શામ કહીં.

ચોબદાર.—સીરકો ઝુકાકર અરજ યે કરતા સુન યે શાહાના,
એક સોદાગર ખડા હે બાહેર કહો ઉસે લાના.

બાદશાહ.—સુન એ ચોબદાર બાત યે મોરી જલદ અબ તું જાના,
જો સોદાગર ખડા હે બાહેર ઉસકો યહાં લાના.

[સોદાગર દાખોલ હોતા હે તબ બાદશાહ સોદાગરકું દેખકર ગાતા હે.

ધ્રુપદ.

ગાઉં સદા વો યાર ગાઉં.—યે રાહ.

બાદશાહ.—આવો યહાં કહાંસે આએ તુમ મુજસે કહો જરી,
બેઠો ઇસ ઠાર કહો યક બાર બાર—યહાં કહાંસે,
આએ બોલોહી પુકાર તુમ લલકાર હાલ ખુશ,
^ આવો યહાં કહાંસે આએ.

સોદાગર.—સુનયે જુનાબ હાલ મેરા આપ કાન ધર,
આયા હું મે ઇરાનસે ફિલહાલ સરબસર;
અબદુલ અઝીઝ નામ મેરા હૈ જહાંપના,
મુલકુંકી સૈર કરતા હુવા આયાહું ઇધર;
મેં માલકે ખરીદને આયાહું ઇસ જગા,
દો તીન રોજ બાદ મેં જાઉંગા અપને ઘર;
થા શોક દીલમે આપસે મીલનેકા મુજકો શાહ,
ઇસ લીએ મેને આપકો તકલીફ દીઆ મગર.

બાદશાહ.—મુજસે ઇરાંકી કર ગુફતાર, ભલારે મુજસે ઇરાં:
ઇરાં શેહેરમે પહી સુના મેં એક હૈ અજબ ગુલનાર—
ભલારે મુજસે ઇરાં:
ઉસકા તું મુજકો નામ બતા તું તાંકે હો દીલકો કરાર—
ભલારે મુજશે ઇરાં:

સોદાગર.—સુનયે હજુર એ જહાંપના જો કુછકે હૈ તુમને સુના,
બરહક યે હૈ સચ્ચા બીયાં કેહેતા હું સબ નામો નીશા;
ઇરાનકી શેહજાદી એક શીરીન ઉસકા નામ હૈ,
ઔર હુસ્ન ઉસકા ક્યા કહું ગોયા મીસલ ગુલફામ હૈ;
ઉસકે હુસ્નકે સામને સરમીનદા હૈં સમશો કમર,
હુરો પરી ક્યા ચીજ હૈ ઉસકે મુકાબીલ હો અગર;
મુલકું મુલકકી ઔરતાં કે દેખીયાં એ જહાંપના,
લેકીન કોઇ ઉસકે મિસલ દેખી નહી અ...

અલ્લાહને અપને હાતસે ઇસકો ઘડી હે ખુબતર,
રંગ રૂપમેં કુછ ફરક નૈં નકશા હૈ નમકી પુર હુનર;

———.

ઇસ આતસે ઉલફતને કિયા આગ:—રાહ.

બાદશાહ.—હૈ હ યે મેરે દીલકો કયા એકબાર હો ગયા,
સુનતેહી નામ શીરીં ગીરફતાર હો ગયા;
અબ બેકલી હુઇ હૈ મેરે જીકો દોસ્તો,
જીનેસે અબ યે દીલ મેરા બેજાર હો ગયા;
અબ દેખતા ખડા હે કયા શાપુર જલ્દ કર,
મેરેહી દીલકો ઇસ્કકા આજાર હો ગયા;
બીન શીરીંકે ન હોએગા આરામ મેરેકો,
ઉલફતમે ઉસકે દીલ મેરા બીમાર હો ગયા.

———

કોઇ દમ હૈ સાકી અબર હવા.—રાહ.

શાહપુર.—કુછ ગમ તું ન ખા એ શાહ મેરે,
કોઇ આન મેલાકે મીલાઊં તુજે;
અબ જાતા હું મે ઇરાન શેહેર,
કોઇ મક્કર વો ફનસે લે આઊં ઉસે;
સૌદાગરકા ભેસ બદલ,
કુછ માલ લેજાકર દેખાઊં ઉસે;
ઓર એક તસવીર આપકી બના,
[illegible]તોફસે જાકે બતાઊં ઉસે;

કુછભી હુનરસે જાકે અભી,
હરએક તરહાંસે લેઆઉં ઉસે;
છરકકે કૂંદમે ઉસકો ફસાં,
અબ જાકે જલદી લેઆઉં ઉસે.

બાબ ૧. પરદા ૨—રસ્તા.

ફિરતા હે હમે કાં કાં યે કીસ્મતકાઃ—યે રાહ.

શાપુર.—હમારેકો યહાંસે અબ શેહેર ફરાન જાના હે,
વહાં જાકરકે શીરીંકો હમેં મંનઝુર લાના હે;
યહાંસે અબ કહાં જાઉં કે રસ્તા કોનસા હોગા,
અજબ રસતેમે આ પોંચા ન જિસકા આના જાના હે;
તવક્કલ તેરા કરતા હું ખુદાયા તું મુજે પોંચા,
તેરી કુદરતસે વાં જાકર મેરી મતલબકો પાના હે.

બાબ ૧. પરદા ૩—બાગ સીરીંકા.

[સીરીં ઔર સહેલીયા બાગમે ફરતી હે.

ચાંદનીમે ચુટ કાગી ચલોરી સહેલીઆં.—યે રાહ.

સીરીન.—બાગમેં ફીરને ચલોરી સહેલીઆ,
દેખેં ચલો ગુલજારરી;
રંગ રંગીલે ફુલ ખીલે હે,
સેર કરેં એક બારરી.

સહેલીઆં.—સુનયે હમારી બાતકો રે સુનયે હમરી બાતકો
આયા એક તુજ્જાર જાની બોલતા પુકાર,
સુનયે હમારી બાતઃ
ચીજેં અજીબાત બેચનકો લાયા,
કોઇ ન ઉસકે સાતકો—સુનયે૦

યેહી રાહાશે.

સીરીન.—લારી ઉસકો સાત તું, (દો બખત.)
કાં કાં હે તુજ્જાર ભલા દેખું એક બાર—લારી૦
માલ ઓર અસ્બાબ કયા કયા અજીબાત,
લાયા હે કયા આજ વો લારી ઉસકો.
[સોદાગર બાગમે દાખોલ હોતા હે ઓર શીરીંન ઉસકો પુછતી હે.

સીરીન.—તુમ કોન કહાંસેં આએ આએ હો
કયા લાએહો તુમ કોન કહાંસે આએ.
માલ હે કયા કયા હમકો દીખાઓ,
બેચન જોકે લાએરે—તુમ કોન કહાસે૦

સોદાગર.—સુનયે હમારી ગુફતગો કેહતા બસદ હું આરજુ,
હાલે કહું સબ રૂબરૂ હોવે ફરક ન સરબમુ
ચીનસે આયા હું મે અબ લાયા હું માલ અજબ અજબ
લાએક તુમારે હે યે સબ દીખલાઊં ખોલ યે રૂબરૂ,
દેખો યે કયાહી ખુબ હે જોકે તુમ મશગુલ હે;
સબ આપકે મોજુદ હે લેલો તુમે યે નુબનુ.
(સોદાગર તશવીર છુપાતા હે.)

સીરીન.—યે હાતમે ક્યા છુપા લીઆ.
સોદાગર.—યે દેખ હાત એ માહલીકા.
સીરીન.—યે નીચે કયા તું ધર દીઆં.
સોદાગર.—કુછભી નહીં એ ખુબરૂ.
સીરીન.—તેરેકો હૈ કસમે ખુદા.
સોદાગર.—મત દે કશમ એ દીલરૂબા,
સીરીન.—તબ તું મુજે જરા દીખા.
સોદાગર.—હરગીજ ન કર યે ગુફતગુ.
સીરીન.—ઇસ જાએસે જરા ઉઠો.
સોદાગર.—હુજત ન મુજસે તુમ કરો.
સીરીન.—એક બાર મુજે દીખાઇ દો.
સોદાગર.—હરગીજ દીખાઊં ના કબુ.
સીરીન.—બહેરે ખુદાં મુજે દીખા.
સોદાગર.—ઇસમે નહી હે કુછ નફા.
સીરીન.—મત કર જુલમ એ પુર જફા.
સોદાગર.—ઇસકી ન કર તું આરજુ.
સીરીન.—બીન દેખે તો નહીં રહું.
સોદાગર.—દેખું યે દેખાતી હે તું કયું.
સીરીન.—ઇતના તો જોર રખાતી હું.
સોદાગર.—એ ક્યા કિયા એ માહરૂ.

[સોરાનને તસ્વીર લેકર દેખના ઔર આસોક હોના

સીરીન.—વા વા તસ્વીર ક્યા ખુબ બની હૈ અજબ,
બનીહૈ અજબ વો બની હે અજબ;—વા વા
ઇસકે દેખેસે તો અબ મુજપે હુવા ક્યા ગજબ,
મૈંને દેખી એ અબસ મૈંને દેખી એ અબસ;
વા વા તસવીર ક્યા ખુબ બનીહે અજબ.

છોડદે ડરકી બાત મીઆ.—એ રાહ.

સીરીન.—દીલ તો હુવા બેતાબ મેરા અબ દીલ તો હુવા બેતાબ,
ઇસ્કમે ઉસકે દીલ પે મેરા જલ જલકે હુવા કબાબ;
તસવીર હે હે દેખતેહી જાન હુઇ બેકલ,
ખુદાકે લીએ એ સોદાગર મુજકું વહાં લે ચલ;
તેરેહી બાઇસ એ સૌદાગર એક નજર દેખું,
એહસાં તેરા મરતે દમ તક કભી નહીં ભુલું—દી૦

બાબ ૧. પરદા ૪—રસ્તેકા મસખરા.

મસખરા.—સલામ અલેકુમ કહો અજીજો રખતે કુછ પેછાન,
મૈં તો તુમકો ખુબ પેછાનું ઔર તુમતો હુવે અંજાન;
જહાંકે અંદર બચ્ચે બાલે બુડે ઔર જવાન,
હરએક મુજકો દેખ કેહતા મૈં હું આદમખાન;
ઉમર યે મેરી સાત દીનકી હુઇ હે યારો આજ,
...કે સીકુમસે પૈદા હોકર તુમસે કરતા બાત;

એક દીનકા યાદ હે તુમકો તુમ ઓર મે સબ સાત,
એક હાકીમકે પાસ ખડે થે સબ મીલકર સંગાત;
ફીર ઉસને ઇનસાફ કરકે કેદ કીએ સબકો,
નો નો મહીને કોટડી અંદર પુરે થે સબકો;
સાત દીનમેં ફીરકે યારો વોહી બુલાવેગા,
હર હરસે વો સવાલ કરકે હીસાબ લેવેગા;
એસે અંજાન હુવે અજીજો કીસકી નહી પેછાન,
મે તો તુમારા ભાઇ સગા હું સોચ કરો ઇનસાન;
મેરા વખત તો આખીર આયા જતાહું ફીલહાલ,
તુમ સબ મુજકો માફ કરના બેઠો તુમ ખુસહાલ.

બાબ ૧. પરદા ૫— દરબાર ખસરૂ.

ચોબદાર.—શહીનશાહ સુનએગા એ મહરબાન,
કે સીરીંકો શાહપુર લેઆયા યહાં.

બાદશાહ.—કહાં હે વો શાપુર શીરીં વો જાન,
ઉન દોનુંકો જલદી લેઆ મેહેમાન;

[સીરીં ઓર શાપુર સબ આતે હૈ ? ? ર બાદશાહ
લાઝામ કરતા હૈ આપનો માસુકકો.

બાદશાહ—આવો આવો એ મેહરબાન આવો,
આવો આવો એ દીલજાન આવો;

તેરી ઇસ્કકી આતસમે જલતા,
મુજપે બારીસ રેહમકા બરસાઓ.

સીરોન.—મેરે નૈંનુઆંકા તું હે તારા,
અબ ગમ તું ન ખા બંજારા;
દેખ તસવીર તેરી એ જાની,
મેં મીસલ હુઇ દીવાની;
બીન દીદ નહી કુછ ચારા,
કુછ ગમ તું ન ખા બંજારા;
તુમ પાસ મેરે તો આવો,
સીનેસે જરા લગ જાવો;
તુજ બીના ન કીસ્સે યારા;
કુછ ગમ તું ન ખા બંજારા.

સબ મીલકે—શાદી તુજકો યે હોવે મુબારક અહા મેરે દીલદાર બનરે. શા૦
દુલહન ઇઓ સીરીં મોતીકે જેશી, હોવે મુબારક યાર, બનરે—શાદી૦
દુલહન રંગીલી દુલા રંગીલા, વા વા અજબ ગુલજાર, બનરે—શાદી૦
છોટે બડે સબ કરતે હે ખુશીઆ; દેખ તુજે સરકાર, બનરે—શાદી૦
ચાંદશી ગોરી હુરકે જેશી, તુજકો મીલીયે નાર, બનરે—શાદી૦
વસ્લ ઇસીકા અઓ શાહ ખુશરૂ હોવે તુજે હરબાર, બનરે—શાદી૦

પા લાગું કર જોરી.—યે રાહ.

બાદશાહ.—આજ આઇ બર મોરી યહાં સબ મીલ ગાઓને હોરી,
આજ આઇ બર મોરી.
ઉમેદ શાદીકી દીલથી મોરે આજ હુઇ સબ પુરી,
ધુમ ખુશીકી કયું ના મચાવે,
હમ સબ—આહા હમ સબ તેરે હજુરી—આજ૦

બાબ ૧. પરદા ૬—જંગલ ૧.

ફરહાદ—હાલે દીલકા મેં યહાં કીસ્સે બોલુંરે,
અપના દરદકા નહીં કોઇ પાઉ રે—હાલે૦
ફતર તરાસનેમેં એસા હું ઉસ્તાદ,
એક દમમેં કહીં કોહ ફોડુંરે—હાલે૦

બાબ ૧. પરદા ૭—મહેલ.

કેવરેકે આઇ બહાર મુજે કેવડા મગાદે.—યે રાહ.

હબસી.—તેરે મુખડેપે જાઉં બલહાર મુજે મુખડા દીખાદે,
કાલા કાલા મુખડા તેરા પ્યારી,
મુજકો બતા એક બાર—મુજે મુખડા દીખાદે.
બુરકા તું મુખસે અપને ઉઠાદે,
ચેહરા તું કર ઇજહાર—મુજે મુખડા૦

બીગેર દેખે હુવા દીવાના,
તેરેકો એૈ ગુલનાર—મુજે૦
ઇસ્કકી આતસસે દીલ મેરા જાની,
જલકે હુવા અંગાર—મુજે૦
મુજકો જલાનેમે હાંસીલ કયા હોગા,
હરગીજ ન કર તકરાર—મુજે૦

હબસી.—મુખડા તેરા કાલા બીબી મુખડા તેરા કાલા,
ચાંદસે હે આલા બીબી મુખડાં તેરા કાલા;
કાલા કાલા રંગ પ્યારી હેગા સબસે આલા,
મેરે દીલકો પાલા બીબી—મુખડા તેરા૦

હબસન.—ચલ નીકલ તું મુવે પીટે કરતા કીસ્સે બાત.
હબસી.—નહી મે જાઉ આલા બીબી મુખડા તેરા૦
હબસન.—જાતા હે કે નહી તું જાતા મારૂં ફીર એક લાત.
હબસી.—નહી મે જાનેવાલા બીબી મુખડા તેરા૦
હબસી.—કાહેકો એ બીબી સાહેબ જુતીઆં મારતે હો,
મેતો તુમારા આલાં બીબી મુખડા તેરા કાલા.
હબસન.—ખુબ તુજે અજમાયાં મેને તું હે સચા આસક.
હબસી.—હા મેરી ગુલલાલા બીબી મુખડા તેરા કાલા.

આંક ૧. પરદા ૮.

કાસીદા લાદે ખબર યારકે આજાનેકી.—યે રાહ.

શીરીન.—ક્યા સબબ અબ તલક લાયા ન કોઈ સીર નહી,
ઇસકે બાએસસે મેરે દિલકો જરા ધીર નહી;
કબસે ગએ શીરકે લેનેકો ઉસી ચસમે પર,
ફીરકે આએ ન કોઇ હાએ ક્યા તકદીર નહી;
ક્યા કરૂં હાએ ઇસી ફીકરસે હૈ દિલ હૈરાન,
જલ્દ આજાવે એસી ક્યા કોઇ તદબીર નહી.

હયાં કયું ખડા હીંદુસ્તાની.—એ રાહ.

સેહેલીઆ.—યે ક્યા હુવા તુજકો જાની કયું તું હુઇહે હૈરાની,
સીરકા ચસમા દુર હે યહાંસે, ઇસ લીએ હુઇ દેર જાની;
કયુ તું હુઇહે હેરાની,
એક પહાડ બીચમે આયા બડાસા,
ઉસે મરાહકી ન મીલતી નીશાની—કયું તું૦

શાપુર.—ઇસ ફીકરસે દીલ કયું તેરા બેજાર હો ગયા,
બેઠે બીઠાએ દિલ અબ રંજુર હો ગયા;
એક સીરકે ના આનેસે તુમ હોગએ ખફા,
ગર દો ઘડી લગી તો ક્યા ફીર ઉસ્સે હો ગયા;

ચસ્મા યહાંસે દુર હે તુમ સુનલો યે કલામ,
બાઆએસકે એક કોહ બડા બીચમે આ ગયા;
ઉસ પહાડકે આનેસે યે ચસ્મા હુવા હે દુર,
રસ્તા હે દુર ઇસલીએ કુછ અરસા હો ગયા.

સુન એ શાહાજીન પીઆરે અરલાક.—યે રાહ.

સીરીન.—સુન એ શાપુર બાત યે મોરી કેહતી હું તુજકો,
ઉસ ચસમેકો પાસ સેહેરકે લાના હે કારન મુજકો;
જબ વો ચસ્મા યહાં આવેગા તબ હો મુજે આરામ,
કોઇ એસા કોહકન હોવે કરે યે મેરા કામ;
કરે વે મેરા કામ કે તોડે પહાડ વો ઇસ વખ્ત,
પહાડ વો ઇસ વખ્ત કે તોડે ચસ્મા હો શીલવખ્ત;
અરે તાં હો મુજે આરામ—સુન એ૦

સુન એ મોરે સજના જરા કાનદે.—યે રાહ.

શાપુર.—સુન એ સીરીં પ્યારી જરા કાનદે યે મોરી બતિયાં,
એક ફરહાદ કોહકન હે અપને સેહેરમે,
વો હે સબકા ઉસતાદ તું જાનલે;
અગર હુકમ હો તો બુલા લાવું ઉસકો,
બજાલાવે તેરા યે ફરમાન રે,
પહાડ તોડ વો ચસમેકો લાવેગા ઇસ જા,
જબ હો હુકમ ઉસકો ઉસી આનસે.

બેત.

સીરીન.—અૈ શાપુર ન કુછ દેર અબ તું લગા,
ઉસ ફરહાદ કોહકનકો જલદી બુલા.

શાપુર.—બહોત અચ્છા જાતાહું અૈ મેહેરબાન,
બુલા ઉસકો લાતાહું ફોરન યહાં.

બાબ ૧ પરદા ૯—જંગલ.૧

તુજે મે સનમ બેવફા જાનતાથા.—યે રાહ.

ફરહાદ.—યે દુનયામે ના ચીજ ફરહાદ હું મે,
ઓર કોહકનકે ફંદેમે એક ઉસ્તાદ હું મે;
વલે કોઈ કદરદાં નાહી કોઇ મેરા,
ઇસી ફીકરસે આહ નાશાદ હું મે;
હુનર ખુબ રખતા હું લેકીન કરૂં ક્યા,
વલે ગેરખાંહાંસે બરબાદ હું મે;
ખુદાયા તુઇ મેરી રોજી રસાં હે,
હમેશાં તેરી મરજીપે શાદ હું મે.

આજ ગમકા હુવા આસકારા.—યે રાહ.

શાપુર.—બખતકા ભાઈ તેરા શીતારા,
આજ ચંમકા હુવા આસકારા;

ચલતું ફરહાદ અબ મેરે હમરા,
તેરા હુવા મેહેલમે પુકારા;
શીરી સેહેજાદી હે એક મેહેલકી,
ઉસકો કામ પડા એક આડા;
સીવા તેરે ન હોગા વો કીસસે,
હોગા વો કામ બસ તુજસે સારા,

આબ ૧. પરદા ૧૦—બાગ.

શીરીન.—યે ચસમેકી ફીકરને મુજકો મારી,
લગા હે તીર મેરે દીલમે કારી;
યહાં જબતક ન આવેગા યે ચસમા,
રહેગી દીલમે મેરે બેકરારી;
ગયા શાપુર નહીં અબતક વો આયા,
યે કયું ઇતની ઘડી ઉસે ન ગુજારી.

હમ જોગી હુવે હે મેહેલમે.—યે રાહ.

શાપુર.—કોહકનકો મેં લેઆયા હું ઉસ કામકે લીએ,
ફરમાએ જબાંસે ઇસકો વો કામ અબ,
જલદી કરે વો કામ યે ઇનઆમકે લીએ.

કયા મુસીબત ખેંચ કર—યે રાહ.

શીરીન—હાલે દીલ અબ કીસતરાં તુજસે છુપાના ચાહીએ,
જીસ સબબ તુજકો બુલાયા હે વો કેહેના ચાહીએ;
તોડકર ઉસ પહાડકો ઉસમેં બના તુ એક નેહેર,
ફીર નેહેર ઉસ ચસમેસે યાંપર લે આના ચાહીએ;
તાં મીલે સબ શેહરકે લોગુંકો ઉસસે ફાએદા,
ઘસ લીએ ઇસ શેહેરકે અતરાફ બાતાના ચાહીએ.

ફરહાદ—જાનો દીલસે કરૂં તેરા કામ કામ કામ,
તરફ પાહાડુંકે અબ હું મેં જાતા,
દિલપે રબ મે ચલા તેરા નામ નામ નામ;
પહાડુંકો ફોડકે ચસમાં લે આઊં,
મેં તો હીકમતસે લા ઉસે ઠામ ઠામ ઠામ.

બાબ પહેલા તમામ હુવા.

બાબ ૨ પરદા ૧—જંગલ.

ફરહાદ—તેરા કબ વસ્લ હો હાંસીલ મુજે અબ એ અરે સીરી,
મેરી સીરી મેરી સીરી મેરી સીરી મેરી સીરી;
બગેર તેરે યે દુનયામેં મેરા જીના તો મુસકીલ હે,
તલબ કાલીબમેં હુઇ હે જાં મુજે એ મેરી સીરી;

તેરા જબ દીદ મેં દેખા હુવા હું તબસે દીવાના,
અબ ઇન આખુસે કાં દેખું તુજે અબ એ મેરી સીરીં.

સીપાઇ—સુન એ કોહકન બાત યે મોરી અબ તું કાન ધર,
અસમા તૈયાર હુવા કે નહી બોલ તું સરબસર;
મુજકો મહેલસે સીરીંને અબ ભેજા હે ઇધર,
બોલો તુમ ઉસી તરાહ સુનાઉ જા ખબર.

ફરહાદ—અબ જા મહેલમે કરદે તું યે સીરીંકો ખબર,
અસમાં સબ તૈયાર હૈ વો દેખે આન કર.

આખ ૨ પરદા ૨—મેહેલ.

સુન એ મોરી શાહજાદી—યે રાહ.

સીપાઇ—સુન એ બાત દીલસે મોરી સુન એ બાત દીલસેં,
કેહતા હું ખબર યે જુનાબ કીજીએ નજર—સુન૦
અસમા વો સારા તૈયાર હુવા હૈ,
દેખીએગા આખુસે ઓર ચલીએગા ઉધર.

આજ પાઇ ખુસીકી નીસાની—યે રાહ.

સીરીં—આજ મેં પાઇ ખુસીકી નીસાની,
ખુસીકી નીસાની ખુસીકી નીસાની—આજ૦
અસમાં બના હે દેખું મેં જાકે,
સુનકે મેં તેરી જબાની—આજ૦

આખ ૨ પરદા ૩—જંગલ.

સીરીં—તુજકો શાબાસ મેં કયું ન બોલું રે,
દીલકે મકસદકો જો મેં પાઉરે—તુજકો૦
અજબ હીકમતસે ચસમાં તુ લાયા,
તેરી શીફત કયું ન ગાઉરે—તુજકો૦
માંગ તું અબ મુજસે કયા માંગતા હે,
મકસુદ તેરા મેં બર લાઉરે—તુજકો૦
હીરે વો મોતી લાલો જવાહીર,
યે સબ તુજકો દીલાઉરે—તુજકો૦

અગર ગફલતસે બાજ આયદ જફાકી—યે રાહ.

ફરહાદ—નહી ઈનઆમકી દીલમે હવસ હે,
ફકત દીદાર તેરા મુજકો બસ હે;
ન લાલો હીરે મોતી મુજકો ચાએ,
તેરેહી વસ્લકી મુજકો ગરજ હે;
મેંને યે દીલ યે તેરા ખુશ કિયા હે,
મુજે ખુશ કરના યે તુજપર ફરજ હે.

યેતો મજનુઈ હોગા દીવાના—યે રાહ.

સીરીં—તું યે હો કરકે ઐસા સોઆના,
બકતા કયું હે તું મીસલે દીવાના;

તુને મુજકો નહીં કુછ પેછાના,
મુસકીલ હોગા તેરા યાંહાંસે જાના;
સે યે મજદુરી બનજા ઓીઆના,
મત યે ઇસ્કકા કરતું બહાના;
ગર યે શાહા સુનેગા અફસાના,
તેરા છોડેગા ને વો નીસાના.

યેહી રાહ.

ફરહાદ—છોડ સીરીંન યે મુજકો ડરાના,
તેરે પીછે મુઝે હૈ મરજાના;
તુજ બીના નઈ હૈ મેરા ઠીકાના,
રહેમ ખા તું જરા મુજપે જાના;
તેરી સુરતકા હુવા મે દીવાના,
ઇસ્કકા હૈ યે દીલપર નીશાના;
તુજ સમેકા હુવા મે પરવાના,
અબતો લાજીમ મુજે હે જલ જાના.

ચલ ગોરીયુકે સાજન—યે રાહ.

સીરીં—હૈ કોઇ હાજીર હૈ કોઈ હાજીર જલદી તું આ,
ઇસિકો બાહેર લેજા —હૈ કોઈ હાજીર૦
કોહકનં યે મુવા દીવાના હુવા યે જો ખડા,
ઇસિકો બાહેર લેજા—હૈ કોઈ હાજીર૦

ઇસ આતસે ઉલફતને કયા આગ લગાદી—યે રાહ.

ફરહાદ—આસીક હું મેં તેરા ઔર તલબગાર હું સીરીં,
ઇસ ફંદએ ઉલફતમેં ગીરફતાર હું સીરીં;
સુરતકો તેરે દેખ તરસતા હૈ મેરા જી,
તરસાના મેરે દીલકો મેં દીલદાર હું સીરીં;
બેરેહમી ન કર મેરેપે ઔર ઝુલમો જફાયે,
બેજુલમ તેરે ઇશ્કકા બીમાર હું સીરીં;
અબ વસલકી દારૂ યે તેરી મુઝકો પીલાદે,
તાં હોવે મઝા ઘાયલે દીદારા સીરીં.

અરી જોગન ઓ દરદકી—યે રાહ.

સીરીં—અરે ઓ શીપાઇ તું ઇસકો લે જા,
યહાં પાસ જંગલમેં જા છોડ આ;
યે દીવાના હૈ બાત ઇસકી ન સુન,
લે જા તું યહાંસે ઇસે બે શખુન.

બાબ ૨ પરદા ૪ થા—પહેલા જંગલ.

અરે બુલ બુલ સરારા—યે રાહ.

ફરહાદ—અજબ ઇનસાફ કિયા તુને મેરા અબ ઐ મેરી સીરીં,
ન આયા ઓફ તેરેકો ખુદાકાભી અરે સીરીં;

કરાકર કામ મેરેમેં ઔર મેરા દીલ લીઆ તુને,
કીયા બદ હાલ યે મેરા તુને અબ ઐ મેરી શીરીં;
જુદાઇસે તેરે યે દીલ તરફતા હૈગા કાલીબમે,
કહાં અબ દેખને પાઉં તેરેકો અબ અરે શીરીં.

બાબ ૨ પરદા ૫ માં—દરબાર.

શીપાઇ—સુનીએ જુનાબ હાલ કહાતો નહી જાતા,
લેકીન હજુરસે કુછભી છુપાયા નહી જાતા;
એક શખ્સ હૈ જંગલમેં ઇસ્મ ઉસકા હૈ ફરહાદ,
લેતા હૈ નામ શીરીં સુનાયા નહીં જાતા;
જંગલમેં સબી શોહરા ઉસ ઇસ્કકા ઉસકે,
શીરીંપે વો આશીક હે બતાયા નહીં જાતા.

બાદશાહ—બાત યે તેરી બાત યે તેરી,
સચ મેં જાની અબ તું સુન મોરી લેકર આ ઉસકો—બાત૦
અબ તું જા ઉસ ઠાર કરના દેર અબ તું યાર—લેકર આતું ઉસકો.
રબ મરજી મોરી રબ મરજી મોરી—બાત યે તેરી૦

બાબ ૨ પરદા ૬ ઠા—જંગલ.

હમતો આશીક હુવેહે દીવાને—યે રાહ.

ફરહાદ—હમતો શીરીકે હૈગે દીવાને,
બીના શીરીં નહી કુછભી જાને;

શીશકે હીજરમે સીરીંકે જાન જાતી હે,
બીના ઉસીકે ન કુછ સો મેરેકો ભાતી હે;
યે રૂહયાદમે ઉસીકે તલ્લમલાતી હે,
બગેર પાનીકે મછલી જ્યુ તરફરાતી હે;
રાત દીન હમતો ઉસેકો પેછાને,
બીના સીરીં નહીં કુછભી જાને;
ઉસીકે ઇસ્કને મુજકો બનાયા દીવાના,
ઉસીકે સમએ હુસનકા હુવા મેં પરવાના;
મુજેભી હેગા અબ લાઝીમ ઉસીપે જલજાના,
વલે એક બાર ઉસે દેખ અબ લો મરજાના;
હમકો લગતે હે અબ વેરાને,
બીના સીરીં નહીં કુછભી જાને.

સીપાઇ—બજતકા તેરે તારા ચમકા ચલ સીરીં બુલાતી મેહેરબાનરે,
બલારે ચલ સીરીં બુલાતી મેહેરબાનરે;
સંગ તું મેરે ચલ એ ફરહાદ,
અબ ન દેર તું કર ઈસી આનરે.

ફરહાદ—મુજે સીરીંને બુલાયારે મુજે સીરીંને બુલાયા,
એક બાર નીકાલકર ફીર હે બુલાયા;
દીલમે રેહેમ ઉસકે આયારે—મુજે સીરીંને બુલાયા.

આખ ૨ પરદા ૭ માં—દરબાર.

ખસરૂ—અરે આસીક કેહ તું તેરા નામ કયા.
ફુરહાદ—મેરા નામ ફરહાદ હૈ બાદશાહ.
ખસરૂ—બતા કોનસા હૈ વો તેરા વતન.
ફુરહાદ—મેરા મુલક હૈ ઈસ્ક દારે મહન.
ખસરૂ—તેરે મુલકકા કોન હૈ બાદશાહ.
ફુરહાદ—હૈ સુલ્તાં મેરા ઇસ્ક જીલે ઈલા.
ખસરૂ—તેરે મુલકકે શાહકા હૈ નામ કયા.
ફુરહાદ—હૈ નામ ઉસકા સુન ઈસ્ક આ બાદશાહ.
ખસરૂ—તેરે મુલકકે લોગ ખાતે હેં કયા.
ફુરહાદ—વો ખાતે જીગર ખુંન ઔર આ હવાહ.
ખસરૂ—તેરા મુલક કેસાઈ આબાદ હૈ.
ફુરહાદ—હરએક મરદ વ જન વાંકા ફરયાદ હૈ.
ખસરૂ—તેરે મુલકમે કોઈ આવે ગનીમ,
ફુરહાદ—તો બેશક વો હાર ખાકે ભાગે રજીમ.
ખસરૂ—ભલા કેસી હૈ વાંકી ફોજ ઔર જવાન.
ફુરહાદ—હૈં બીરયાર ખુબ ઔર આહલે ફીગાં.
ખસરૂ—વો હથયાર રખતેહૈ કૈસે સીપાહ.
ફુરહાદ—એક તેગે ફીગાં દુસરી નેજે આહ.
ખસરૂ—વહાં લોગ કયા કરતે કારીગરી.
ફુરહાદ—વહાં ઉલફત કરતે હૈં ઔર દીલબરી.
ખસરૂ—હે ઉલફતમેં સખ્તી ઔર જેહમત તમામ.

ફરહાદ—હે આશીકકો રાહત ઉસીમે મુદામ.
ખસરૂ—તું રેહતા હૈ ગમગીન કયું દીલ હુજી.
ફરહાદ—મેં ગમગીન રેહતા બના ઈસ સીરીં.
ખસરૂ—ભલા કયા તું આસીક હૈ સીરીંકા કયા.
ફરહાદ—જી હાં સદ સુકર જાતે યાદ ખુદા.
ખસરૂ—યે નાહક કયું જાન અપની ખોતા હૈ તું.
ફરહાદ—નહીં આસકીમેં તો હોતા હૈ યું.
ખસરૂ—અરે સીરીં ખાસ હેગી ઔરત મેરી.
ફરહાદ—વો હૈ મેરી માસુક ઔર દીલબરી.

ખસરૂ—અરે કોઈ હાજીર હૈ અબ જલદી આ,
ઈશ કંમબખ્તકે સરકો દે તું ઉડા;
નહી કુછયે રખ્ના હૈ મેરા ખતર,
અજબ કરતા બાતેં યે ચબરો ચબર.

શાપુર—બેહતર હૈ મારો યા રખો મુખ્તાર આપ હો,
લેકીન અબ ઈસ ગરીબકે સરદાર આપ હો;
યે હેગા બેકસુર ન કીસીકા ગુનાહ કિયા,
ગર મારોગે તો આહ ગુનેગાર આપ હો;
સબમેં તુમારા નામ યે બદ હોએગા શાહા,
ઈનસાફ કુછ કરો કે અબ સરકાર આપ હો;
બદલેમે ખુન ખુનકે લેનેકા હૈ હુકમ,
બેસર આ ઈસકો મારો તો બદકાર આપ હો;

બુજરૂગ તુમારે નૌશેરવાંભી તો હો ગએ,
ઉનકે હી પેરવીપે અમલદાર આપ હો.

ખસરૂ—વઝીર ઇસ વખ્ત નસીહત તું મેરેકો જો યે ના કરતા,
તો મેં બેશક ઇસીકે ખુનમે યે હાથ ભર દેતા,
તુ અબ તદબીર કોઈ એસી નીકાલતા કે યે હો નાબુદ,
નહીં તો ઇસકે તૈઈ બોલો યહાં યે હું મે જર દેતા;
અરે આસીક તુ લે યે જર ઔર સીરીંકા ખીયાલ અબ છોડ,
નહીં તો જાનતા હૈ તું તેરેકો દમબખુદ કરતા.

કનૈઆ જરા બનસીઆ બજાજારે—યે રાહ.

ફરહાદ—ઓ બીના સીરી મોહે ન કુછ ચાયેરે.
દીલ તો યે હૈ બેચેન ઓ બીના સીરીં મોહે;
તોરે યે જરકો આગ લગાદે કિય મેં કરૂ યે માલ,
રે જીઆ મેરા હદ થબરાએરે—ઓ બીના.

કયા કહે હાલત હમારી—યે રાહ.

શાપુર—સુનયે એક તદબીર નાદર હમ તુમે બતલાતે હે,
બાબમેં ફરહાદકે બસ તુમકો યે જતલાતે હે;
તાં વહાં કે વાં યે મર જાવે ન આવે યાં કબુ,
એસી હમ એક અકલ ઇસ જાપર સુનો બડવાતે હે.

ખસરૂ.—બોલો વો તદબીર ક્યા હૈ જલદ તું જાહીર કરો,
હૈ રજા મેરી યે તુમકો જોકે તુમ ફરમાતે હૈ—સુનયે૦
યે પહાડ જંગી ખડા હૈ આસમાંસે જો લગા,
ઇસિકે બાઇસસે હર એક ઇનસાન જેહમત પાતે હૈં;
ઔર જો જો કાફલે મુલકુંસે આતે હૈ યહાં,
વોભી કંઈ કંઈ કોસુકે કુચ કર યહાં પેંચાતે હૈં;
ઇસલીએ હમ કૌલ દેતે હૈં સબકો ઇસ તરાંહ,
તોડે જો ઇસ કોહકો મીરીં ઇસે દીલવાતે હૈં.

બાદશાહ.—અજબ તદબીર યે વાહ તુમને કહીહૈ,
મેરે દીલકોભી યારો અચ્છી લગીહૈ;
એ આશીક તું ઇસ બાતપર હૈ ક્યા રાજી,
કે જો બાત ફીલહાલ તુમને સુનીહૈ;
અગર ઇસ પહાડકો કરેગા તું નાબુદ,
તો ઉસ વખ્ત સચ જાન મીરીં તેરી હૈ;
અગર હૈ તું રાજી તો લે કૌલ દેતા,
યેહી બાત ઉપર જો તુને સુનીહૈ.

રામ તોરે નામકી ધુમ.મચાઈ—યે રાહ.

ફરહાદ.—સાહા તોરે બાતકો હમને સચાઈ,
જોકે તુમને—જોકે તુમને યે મુજકો સુનાઇ—
સાહ તોરે બાતકો૦

કોલ જો યે તુમને મુજકો દીઆહે,
ઈસીસે ન તુમ શીરના ભાઈ,
શીરીંકી ખાતીર સરપર યે મેને,
જેહમત ઔર સખ્તી ઉઠાઈ—સાહા તોરે૦

બાબ ૨ પરદા ૮—પહેલા જંગલ.

ફરહાદ—દેખાહું તુજે જબસે તેરી યાદ હૈ શીરીં,
દીલ ઔર જબાંપર તેરી ફરયાદ હૈગા શીરીં;
કયા નામ તેરા હૈ પીયારી મેરી જાની,
કુરબાન તેરે નામપર ફરહાદ હૈ શીરીં;
હૈ ગાલ ગુલાબી તેરે ઔ હોંઠ હૈ શીરીં,
ઔર બાંતે જબાં શીરીંકી સબ યાદ હૈ શીરીં.

બાબ ૨ પરદા ૮—જંગલ.

ફરહાદ—ઈશ્કકી આતસકો અબ દીલસે બુઝાઉ કીસ તરાંહ,
આગ દરયામે લગી ઉસકો બુઝાઉ કીસ તરાંહ;
ઐ મેરી શીરીં મૈં તેરે દીદકા મુસતાકહું.
અબ દુબારા દેખને તુજકો મેં પાઉ કીસ તરાંહ;
આં દીખાકર તુને શીરીં દીલતો મેરા લે ગઈ,
અબ તેરેસે ઐ પીયારી દીલ છુડાઉં કીસ તરાંહ;
વાસ્તે તેરે મેરેકો યે પહાડ હે તોડના,
ઐસે જંગીકો મેં અબ તનહા ગીરાઉ કીસ તરાંહ.

બાબ ૨ પરદા ૯—સીસોંકા મહેલ.

મેહેલીઆં—અરી સીરીં યે બાત તું મેરી સુન,
વો ફરહાદ બીચારા આશીક તેહારા
ઉસ્પે ગુજરા કયા સીતમ—અરી સીરીં યે બાત તું મેરી સુન૦
પહાડ તોડનેકો ભેજા હૈ ઉસકો,
ચાહને યે કર કોલ બચન—અરી સીરીં યે બાત તું મેરી સુન૦
તોડ. યે પહાડકો શીરીં દું તુજકો,
ઐસા કીયે હે સુખુન—અરી સીરીં૦
ઈસી કોલ ઉપર રાજી વો હોકર,
આશીક ગયા કોહકન—અરી સીરીં૦
તેરીહી ખાતીર ઉસનેહી સરપર,
લે'યા યે રંજો મેહેન—અરી સીરીં૦

કુબકર દીલમે મેરે તીરકા પૈકા ન રહા—યે રાહ.

સોરી—તેરી કુછ કદર મેંને આહ ન જાની ફરહાદ,
રેહ ગઈ દીલપે મેરે આહ યે નીસાની ફરહાદ;
જેહમત ઔર રંજ મુસીબત યે ઉઠાકર પીઆરે,
ઔર મેરે પીછે તું કરતા હૈ જવાની બરબાદ,
મુજકો લાજીમ નહીં મૈં ઐસ કરૂં મેહલુંમેં,
ઔર તું જંગલુંમે કરે શોર ફીગાંની નાશાદ;
અબ તું એક ઘોડા મેરે વાસ્તે લારી જલદી,
તાકે મેં જા ઉસે દેખને જાની હો શાદ.

બાબ દુસરા તમામ હુવા.

બાબ ૩ પરદા ૧—જંગલ.

સીરીં—કિયા યહાં તું કર રહા એ જાન મન એ જાન મન,
નામ સીરીં લે રહા એ જાન મન એ જાન મન;
દેખ એ ફરહાદ તું મેરી તરફ કરકે નજર,
બેખબર કયું હો રહા એ જાન મન એ જાન મન;
દેખ કર તેરેકો એય ફરહાદ મેરા દીલ યહાં,
હાએ કૈસાં જલ રહા એ જાન મન એ જાન મન;
સીરીં સીરીં કરતા કયું હૈ લે મે અબ આઈ યહાં,
જીસકી ખાતીર મર રહા એ જાન મન એ જાન મન;
એ મેરે ફરહાદ પીઆરે દીલતો મેરા રાત દીન,
યાદ તેરી કર રહા એ જાન મન એ જાન મન.

યે તો મજનુકે જૈસી આવાજ—યે રાહ.

ફરહાદ—યે તો સીરીંકે જૈસી આવાજ મેરે કાનુમે આઈ,
એસે પહાડુંમે સીરીં કહાંસે આવે કૈસી તોરે પાસ.

સખીઆ તોરી નથની ઝુમકેદાર—યે રાહ.

સીરીં—ફરહાદ તોરી સીરીં મૈ દીલદાર—આે ફરહાદ તોરી૦
ઇધર ઉધર તું કિયા દેખતા હૈ,
આ મે તેરી ઇનતીજાર—ફરહાદ તેરી સીરીં૦

તેરેહી ખાતીર જંગલુંમેં આઇ,
છોડકે સબ ઘરબાર—ફરહાદ તેરી સીરીં૦
નીચે પાહાડકે દેખ મેં ખડી હું,
જલદી તું આ યક બાર—ફરહાદ તેરી૦
શાહી મેં છોડકે જંગલુંમેં આઇ,
કરને તેરા દીદાર ફરહાદ તેરી૦

સીરીકો દેખકર ફરહાદ બેહોસ હોકર ગીરતા હૈ ઓર સીરીં ઉસકા સર ગોદમેં રખકર ઉસકો હુસયાર કરતી હૈ ઓર ઉઠાતી હૈ.

ઉઠો પરભાત સમર યે શ્રી ગનેસ દેવા—યે રાહ.

સીરીં—અરે ફરહાદ ઉઠીએ મેરે જીગરકે જાની,
સીનેસે લગાઓ અબ કરો મેહેરબાની,
દેખ તુમકો મેં બેહોસ હોતી હું દીવાની—અરે ફરહાદ૦

ઇસિ આતસે ઉલફતને કયા આગ લગાદી—યે રાહ.

ફરહાદ—તું સીરીં હૈ તો મેં તેરા મસ્તાના હું સીરીં,
તું સમઆ હૈ તો મેં તેરા પરવાના હું સીરીં;
તેરે હુસ્નકે બાગકો મેં દેખ હું સમસ્ત,
બુલબુલકી તરાંહ તેરાં મેં દીવાના હું સીરીં;
આગે યે તેરે સમસો કમર હૈગે સમેસાર,
મેં ભી તો તુજ દેખકે આઇના હું સીરીં.

સીરીં—તું મેરા જાનો જીગર થા મુજે માલુમ ન થા,
તુજમેં ઉલફતકા અસર થા મુજે માલુમ ન થા,
તેરાહીં ઈશ્ક મુજે ખેંચકે લાયા ઘરસે,
તુજમેં ઉલફતકા અસર થા મુજે માલુમ ન થા.

બેચન સુત ન જાઓ મૈયાં—પે રાહ.

ફરહાદ—સુન તું સીરીં પીયારી મેરી સુન તું સીરીં પીયારી,
દેખ મેં તુજકો હૈરત હુવા કૈસે તનહા આઈ યહાં.
ઐસે જંગલ પહાડુ અંદર કૈસા મેં તું પાઈ નીસાંન.

સીરીં—સુન એ ફરહાદ પીઆરે મેરે સુન એ ફરહાદ પીઆરે,
ઇશ્કમે મેરે તબા હુવા તું ચેરીસે સુન કર મેં ફરહાદ,
ઘોડે ઉપર સવાર હોકર આઈ ભટકતી મેં નાશાદ.

ફરહાદ—તું તો જાલીમ સખ્ત વ દીલ થી કૈસા રહીમ આયા પે તુજે,
કામ મેરેસે લેકર તુને બદહાલ કર કાડીથી મુજે.

સીરીં—જાહીર તુજકો દુર કિયા થા બાતી ન દીલસે દુર ન થા,
વો તો તુજે અજમાયા મેંને અબતો મેરે તું દીલમે બસા.

ફરહાદ—નહીં નહીં યે બાત ન માનું મુજકો ખુબ માલુમ હુવા,
દેખ મેં કેહતા હું યે તુજકો ઇસપર તું અબ કાન લગા;

સુરત કીઆ મેં તેરે બાગીંદસે ઉસકી તું સુન કરકે બાત,
કીતને આયા સુરત જો યે મેં તબ તું આઈ મેરે પાસ.

ફરહાદ—નહીં ઐ ફરહાદ દીલમેં તેરે વહમ યે ગુજરા બેહુદા,
બલકે મેંને સુનાયે તેરા તબસે હુવા દીલ મેરા બુરા;
ઇશ્કકી આતસ લગી હૈ તનમેં ગૈરતને ફીર જોસ કીઆ,
આસીક બીચારા સમેં ઉઠાવે બૈઠું મેં યે મેહલુંમે કિયા;
ઇસી ગૈરતસે સુન ઐ પીઆરે આઇ હું મેં તેરે પાસ,
અબ મેં યહાંસે કહીં ન જાઉં રહુંગી દીન રેન તેરે સાથ.

ફરહાદ—અભી મેં તુજકો નહીં રખુંગા પીઆરી દો દીન સબર તું કર,
પહાડ યે તોડના થોડા રહા હૈ સુરતસેં જીતું તુજકો મગર;
અભી અગર મેં રખાહું તુજકો હોવીંગે બદનામ અપન,
ઉસી સબબસેં પીઆરી અબ જા હતિના અબ તું માન સુખન.

સીરીં—બેર પીઆરે કેહનેસે તેરે જાતીહું મેં ઐ ફરહાદ,
લેકીન યે કામ આજ સભી તું પુરા કરના હોવે શાદ.

ફરહાદ—બહોત અચ્છા પીઆરી સીરીં અબ તું નહીં કુછ ઘભરાના,
આજકે આજ મેં પુરા કરકે આતાહું મેં કલ જાના.

સીરીં—તેરી જુદાઈ મેરેકો દુસ્વાર હૈ ફરહાદ,
અબ છોડકે જાના તુજે બેકાર હૈ ફરહાદ;
અબ તેરે બીના નહીં ચૈન પડેગા,
મેરે ગલેકા એક તુંઈ હાર હૈ ફરહાદ;
બિન તેરે નહીં કોઈ મેરા જાન ઔર જીગર.
ઈસ બૈકસીમેં તુઈ મેરા યાર હૈ ફરહાદ;
અબ જાતીહું જલદી તુમ મેરે પાસ આઈઓ,
બસ જાતે જાતે ઈતનીહી તકરાર હૈ ફરહાદ.

[જાના સીરીંકા ઔર અફસોસી કરના ફરહાદકા.

ફરહાદ—મુજે છોડ સીરીં યહાંસે ગઇ હૈ,
કે જખમીકો તાજા જખમ દે ગઇ હૈ;
યે દીન આજકા કૈસા જાવેગા મેરા,
મુજે દાગહી જરાં નયા દે ગઇ હૈ;
મજેમેં મેરા કામ કરતાથા યારો,
મુજે ઔર વેહસી બનાકર ગઇ હૈ;
અબસ મૈને કયું ઈસકો જાનેકો દીની,
અરે આહ મુજસે ખતા હો ગઇ હૈ;
અબસ હૈ યે અબ તેરા પસ્તાના ફરહાદ,
તું કર કામ અપના વો સીરીં તો ગઇ હૈ.

બાબ ૩ પરદા ૨.

કહું ક્યા ફલકકા સતાયાહું મેં—યે રાહ.

બુઢી—મેં બુઢી એક એ યાર મક્કાર હું મેં,
જહાંમે કુટનીયુંકી સરદાર હું મેં;
મેરે જૈસી કુટની નહીં કોઈ જહાંમે,
હરએક દાવમેં એક અય્યાર હું મેં,
સભી ખેલ ખેલી મેં દુનીઆકે અંદર,
હરએક દાવમે સબસે હુસયાર હું મેં;
કીસીકો રૂલાઊં કીસીકો હસાવું,
ઐસે કામુંમે ખુબ ખબરદાર હું મે.

બાબ ૩ પરદા ૩—દરબાર.

સીપાઇ—સુનએગા અરજ મેરી જરા આપ કાન ધર,
ફરહાદકી બાત કેહતા હું યે તુમકો સરબસર;
ફરહાદને પહાડ વો સભી તોડ ડાલા હૈ,
બાકીકા તોડ આજ વો અબ આવેગા ઇધર;
અબ કુછ ઇલાજ કીજીએ જલદી જહાંપના,
વર ના વો સીરીં જીતકે લે જાએગા મગર.

જાના બૈઠકે તેરે બુલા લારી—યે રાહ.

ખસરૂ—અબ કુછ તદબીર કરો એ વજીરોરે,
 એ વજીરોરે એ વજીરોરે—અબ કુછ તદબીર૦
 અબતો યે શીરીં મારી લિજાવે,
 ઇસકે સબબ અબ તુમ દૌરોરે—અબ કુછ તદબીર કરો૦

શાપુર—સુન આપ શાહા યે અરજ હેગી મોરીરે—સુન એ આપ૦
 અપને શેહેરમેં એક હેગી કુટની,
 વો હૈ ચાલાક અજબ બુઢીરે—સુન એ આંપ સાહા૦
 કામ વો ફરહાદકા પુરા કરેગી,
 ગરચે વો આવે હજુરીરે—સુન એ આ૦

ખસરૂ—અછા એ શાપુર ઉસ બુઢીયાકો
 જલદી બુલા અબ જરૂરીરે—

શાપુર—સુન એ આપ શાહા.

બાબ ૩ પરદા ૪.

બુઢી—મોરે જોબનકી ગઈ સબ હાડ—ભલારે મોરે જોબન૦
 જવાની ગઈ ઔર આયા બુડાપા,
 તનતો હુવા મીસલે ખાર—ભલારે મોરે૦

હરકોઈ મેરેકો દીલસે થા ચાહતા,
જબકે મેં થી ગુલનાર--ભલારે મોરે૦
અબ ઈસ જહાંમેં—અલ્લા હે બેલી,
કોઈ ન હોતા હૈ યાર—ભલારે મોરે૦

શાપુર—તેરેકો ચલ અરી બુઢીઆ ઝહીનશાહને બુલાયા હૈ,
કે એક કામ સખ્ત તર ઈસ વખ્ત ઉસકે પેશ આયા હૈ;
ન કર અબ દેર તું ચલ જલદી તેરે બીન કામ ન હો કીસ્સે,
ઈસી બાઈસ તેરેકો મૈને યે સબ આ સુનાયા હૈ;
અગર યે કામ તું કરદેગી તો ઈનઆમ ખુબ પાવેગી,
તું કર જલદી ન કર તકરાર યે તેરા કામ આયા હૈ.

બાબ ૩ પરદા ૪.

શાપુર—ઝહીનશાહ સુનયે તુમ અૈ મેહરબાન,
મેં બુઢીઆકો લેકરકે આયા યહાં;
ઈસે અબ જબાંસે તુમ ફરમાઈએ,
કે વો કામ ફરહાદકા બેગુમાં.

લે તુંઈ મુલન—યે રાહ.

ખસરૂ—સુન તું અૈ બુઢીઆ સુન તું અૈ બુઢીઆ તુજકો યે બોલું,
રાજે જો દીલકા હૈ મેં તુજસે બોલું—સુન તું૦

એક આસીક હે સીરીંકા નામ ઉસકા ફરહાદ;
કોઈ તરકીબસે મારતે તું ઉસકો—સુન તું એ બુઢીઆ.
હરએક મકરસેં ઉસકો તું મારે,.
ઈનઆમ બેહદ—ઈનઆમ બેહદ દીલાઉ મે તુજકો—સુન તું.

અરે લાલ દેવ—યે રાહ.

બુઢી—શાહા કુછ તું દીલમેં ન ખા અપને ગમ,
મેં ફરહાદકો મારૂં ખુદાકી કસમ;
કસમ ખાકે કેહતીહું મેં યે સુખન,
તુમ દેખો મેં કિયા કરતીહું મકરો ફન.

બાબ ૩ પરદા ૫—જંગલ.

બુઢી—કોઈ ઘડીભરમેં મેં ફરહાદકો જા મારતીહું,
બલે દુનીઆંસે ઉસ્કા નામ મેં જા કાહાડતીહું;
મૈં વો કુટની હું જમાનેમેં ન હોગી કોઈ,
સચહી કેહતીહું નહીં લાફ જરા મારતીહું;
અબ મેં જાતીહું વહાં જા યે વો ફરહાદ હોગા,
ઔર વહાં મકર વો કરતીહું જો મેં ધારતીહું.

બાબ ૩—જંગલ.

અરેરે સું થયું બંધુ માહરા—યે રાહ.

ખુઢી—અરેરે યા ખુદા યે હૈ કયાં ગજબ,
મેરીરે જાનપર હુવા કયા અબસ;
અબ મેં કિયા કરૂં કહાં જાઉંરે,
ન તો જેહેર ખાકે મરજાઉંરે;
અરે એ ફલક યે કયા તું કીઆ,
મેરેપે રેહેમ ન કુછ તું કીઆ;
અજબ તું કીયા યે જુલમો જફા,
અરેરે હાએરે અરે યા ખદા;
બેગેર તેરે આહ એ સીરીંન અબ,
યે જીના મેરા અબસ હૈ અબસ.

રાધા તોજે ચાલન મોટે ગોળ—યે રાહ.

ફરહાદ—ખુઢીઆ કયું તું રોતી હૈ પોક પોક,
સીરપે તોરે દુઃખ કિયા પડા હૈ મુજસેં તું કેહ મુક છોડ—ખુઢીઆ૦

ખુઢી—કય; હાલ કહું મેં તુજકો સીરીંને દગા કી મુજસે,
ફરહાદ—કયા દગા હૈ ઉસને કિયા.
ખુઢી—મેં તુજસે કહું કયા ભયા,

ફરહાદ—બોલ બોલ જરા તું મુખસે,
ખુઢી—સીરીંને દગા કી મુજસે,
ખુઢી—મેં તો સીરીકી હુંગી દાઇ,
ફરહાદ—કયા દગા તું ઉસે પાઇ,
ખુઢી—હૈરે હૈરે મરી દુનીઆંસે,
સીરીંને દગા કી મુજસે.

ફરહાદ—દરદ ગમ જાન મન એૈ સીરીં ઓ સનમ,
મુજકો છોડ મરગઇ કયા હુવા યે સીતમ;
એૈ સીરીં ડાલગઇ તું મુજપે કોહે ગમ,
આઝસે બેઆસ કર તું ગઇ બેરહમ;
તુજ બીના જીનદગી મેરી હુઇ અબ ભસમ;
તેરેહી વસ્લકી ઉમેદમે એૈ સનમ;
મોત દે યા ખુદા મેરેકો ઇસ્રહી દમ,
તાં મેરી સીરીંસે જા મીલું હો બહમ.

બાબ ૩ પરદા ૬—મેહેલ સીરીંકા.

સીરીં—આયા નહીં ફરહાદ પિયારા આયા નહીં ફરહાદ,
દીલ તો હુવા નાંશાદ હમારા આયા નહીં ફરહાદ;
વાએદા ઉસને મુજસે કીઆથા,
કલ મે મીલું દીલ શાદ—ભલારે આયા નહી૦

બુઢી—સુન બાત યે મોરી સીરીંરે—સુન બાત યે મોરી૦
ફરહાદ પહાડસે ગીરકે મરાહૈ,
કુછ બાત ન—ઉસને કીનીરે—સુન બાત યે મોરી૦

દારા દીમ દારા દીમ—યે રાહ.

સીરી—અરે હાએ અરે હાએ અરે હાએ અરે હાએરે,
અબ મે જાઉં કીધર પાઉં ગર દેખ નજર;
હાએ હાએ ખુદા હાએ હાએ ખુદા,
મેરા કોહાકન જાનો દીલકા મોહમ;
કાં ગયા હાએ હાએ કાં ગયા હાએ હાએ,
અબ મે જા ઉસકો આંખુંસે દેખું જરા—અરે હાએ૦

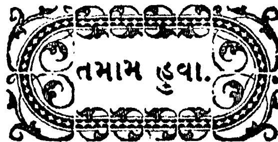
બાબ ૩ પરદા ૭—કબરસ્તાન.

સીરી—અફસોસ તુજે કબર યે કીસને સુલાયા—હૈ હૈ મેરે ફરહાદ,
એસા જો હાલ તેરા યહાં કીસને બનાયા—હૈ હૈ મેરે ફરહાદ,
તનહા યે કબર બીચ તુજે નીદ કયું આઇ—કુછ બોલો એ જાની,
કીસ જાલીમે ખુનખારને તેરેકો સતાયા—હૈ હૈ મેરે ફરહાદ,
કયું સીરીં બીગેર તેરેકો અબ ચેન પડા—હે બેજાર તું હોકર,
દીલ અપના તું માસુક એ સીરીંસે છુડાયા—હૈ હૈ મેરે ફરહાદ,
મેં રોતી ખડીહું યે તેરી કબરકે ઉપર—બેતાબ હુઇહુઇ હું,
અબ તાબોતવા દીલકી મેરે તુને ઉડાયા—હૈ હૈ મેરે ફરહાદ,

ક્યું ચેનસે સોતેહો જરા મુખસે તો બોલો—ઓરહાલ સબ બોલો,
જીસને યે તુમારેકો જો માટીમે મીલાયા—હે હે મેરે ફરહાદ.

[કબરમેસે ગાતાહે.

ફરહાદ—મૈં તેરા મુસ્તાકહું આઇએ,
ઇસ્કકે દરયામે ગોતા ખાઇએ;
બાદ મુરદનભી ન અબ તરસાઇએ,
ખાકસે અબ ખાક હો મીલજાઇએ;
દાગ ફુરકત દીલસેં અબ ધુલવાઇએ,
હીજરકી સમસીર અબ નાં ખાઇએ;
હીજરકી આતસકો ન સીલગાઇએ,
રહેમકા બારીસ તો આ બરસાઇએ.

આ ચોપડીઓ નિચે લખેલે ઠેકાણેથી મળશે.

	આ.	પા.
વીરસિંહ ચંદ્રિકાનાં ગાયનો...	૧	૦
સીતાહરણ નાટકમાંના ગાયનો	૧	૦
ઓખાહરણનો ગાયણરૂપી ઓપેરા...	૧	૦
કામસેન અને રમીકા નાટકમાંના ગાયણો... ...	૧	૦
રૂકમીણીહરણનો ઓપેરા	૧	૦
વીરમતી નાટકનાં ગાયનો	૧	૦
સદેવંત સાવલીંગાનો ઓપેરા	૧	૬
મદાલસાનો ઓપેરા	૧	૬
શીરીન ફરહાદનો ઓપેરા	૪	૦
કામસેન રસિકા નાટક...	૮	૦

કાલકાદેવી—ઇશ્વરદાસ લાઇબ્રેરીમાંથી.

મામાદેવી—પંડિત જેઠારામ મુકુંદજીની દુકાનેથી.

ગણેશવાડીને નાકે—બાળકૃષ્ણ લક્ષ્મણ બુકસેલર પાસેથી.

જામનગર—જુના કોઠા સામે શા. જુઠા કાગાની દુકાનેથી.

દેશાવરથી વેચવા માટે મંગાવનારને પોણેભાવે મળશે.

દામોદર રતનશી,

ચીનાઇ અને હીંદુસ્થાની ચાહ વેચનાર.

કાલકાદેવીને રસ્તે માહાજનવાડી પાસે નં. ૨૭.